

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๕๗/๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เกี่ยวกับพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. กรรมการผู้จัดการบริษัท ไตรรัตน์มีเดีย จำกัด ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังนี้

๑. พระ ข.
๒. พระครู ค.
๓. พระครู ง.
๔. พระ จ.

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พศ ๐๐๐๖/๐๔๒๕๙ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติที่มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕๗/๒๕๕๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ในฐานะกรรมการผู้จัดการบริษัท ไตรรัตน์มีเดีย จำกัด มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปความได้ว่า บริษัท ไตรรัตน์มีเดีย จำกัด ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจัดทำบันทึกข้อตกลงการสร้างพระไตรปิฎกฉบับภาพยนตร์ ต่อมาบริษัท ไตรรัตน์มีเดีย จำกัด และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นและมีการตกลงประนีประนอมกัน โดยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอ้างว่าต้องนำแนวทางการแก้ไขปัญหาเข้าสู่สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อพิจารณาก่อน เนื่องจากที่ผ่านมาโครงการจัดสร้างพระไตรปิฎกฉบับภาพยนตร์ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติโดยปฏิบัติตามขั้นตอนและมีการรายงานให้สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทราบมาโดยตลอด ผู้อุทธรณ์เห็นว่าตนเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องนี้ประกอบกับผู้อุทธรณ์มีข้อกังขาในกรรมการสภามหาวิทยาลัย จำนวน ๗ รูปซึ่งมีตำแหน่งเป็นรองอธิการบดีและคณบดีของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยพระทั้ง ๗ รูปไม่ได้เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งและไม่ได้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๑๗ (๒) (๔) และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่พระทั้ง ๗ รูปได้เข้าร่วมประชุมสภามหาวิทยาลัยในฐานะกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มาจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ต้องได้รับการแต่งตั้งโดยพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช ผู้อุทธรณ์จึงต้องการทราบพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยแจ้งผู้อุทธรณ์ว่าพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชในเรื่องดังกล่าวอยู่ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้อุทธรณ์เห็นว่าตามกฎหมายกำหนดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำและเก็บเอกสาร (สำเนาฉบับ) โดยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นเพียงผู้รวบรวมเอกสารส่งให้สำนักงาน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕๗/๒๕๕๖

พระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และเมื่อพิจารณาจากหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ พศ ๐๐๐๖/๐๔๒๕๙ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่มีถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แสดงให้เห็นว่าสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชอยู่ในความครอบครอง ซึ่งพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ โดยจะเห็นได้จากที่มหาวิทยาลัยเมื่อได้รับพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชก็จะเผยแพร่ให้สาธุชนได้รับทราบทุกครั้ง เช่น พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชที่ทรงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย และแต่งตั้งพระราชบัณฑิตให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี

ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติชี้แจงโดยสรุปความได้ว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่สนองงานของสมเด็จพระสังฆราช พระบัญชาทุกเรื่องที่จะลงพระนามต้องผ่านสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำหรับในกรณีนี้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีการส่งเรื่องมาตามลำดับ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ดำเนินการกราบทูลสมเด็จพระสังฆราชเพื่อทรงลงพระนาม และส่งพระบัญชาที่ลงพระนามแล้วกลับไปยังมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังนั้น พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชจึงไม่มีอยู่ในความครอบครองของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แต่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะมีเพียงสำเนาบันทึกภายในที่กราบทูลสมเด็จพระสังฆราชเพื่อทรงลงพระนามฉบับเดียวเท่านั้น ส่วนที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติปฏิเสธการเปิดเผยโดยอ้างเหตุตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น เนื่องจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเข้าใจว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ต้องการคือสำเนาบันทึกภายในของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติที่กราบทูลสมเด็จพระสังฆราชทรงลงพระนาม

ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยชี้แจงสรุปความได้ว่า พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยนั้นมีความครอบครองของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนสำนักงานพระพุทธศาสนาเป็นเพียงหน่วยงานที่มีหน้าที่นำเรื่องที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเสนอมาขึ้นกราบทูลสมเด็จพระสังฆราชเพื่อทรงลงพระนามเท่านั้น จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ซึ่งในส่วนของผู้บัญชาสมเด็จพระสังฆราชในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นข้อมูลข่าวสารที่สามารถเปิดเผยได้ ดังนั้น ผู้อุทธรณ์สามารถขอข้อมูลข่าวสารนี้ต่อมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้ และเนื่องจากเป็นข้อมูลที่มีลายพระนามของสมเด็จพระสังฆราชปรากฏอยู่จึงขอให้แจ้งวัตถุประสงค์ในการขอข้อมูลด้วย

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕๗/๒๕๕๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของสมเด็จพระสังฆราช จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่สามารถเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ แต่จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่มีพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชอยู่ในความครอบครองเพราะสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่นำเรื่องที่มาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเสนอมาขึ้นกราบทูลสมเด็จพระสังฆราชเพื่อทรงลงพระนามและส่งพระบัญชาที่ลงพระนามแล้วกลับไปยังมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจึงเป็นผู้ครอบครองและมีหน้าที่จัดหาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงสามารถใช้สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารได้ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายอีกหาญ ไตมรงค์ดี

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์